

Cijene nafte na svjetskom tržištu smanjile su se za gotovo 20% ostaje nam vidjeti koliko će se cijena naftnih derivata smanjiti u ponedjeljak. Cijene prehrambenih proizvoda, međutim, se ne smanjuju. Iako je zvanično inflacija ispod 8% cijene na tržištu pokazuju povećanja od 15 - 50-tak %. Očito nešto nije u redu s indeksom potrošačkih cijena. Odistu bi bilo interesantno identificirati što je to, u hrvatskim uvjetima, indeks potrošačkih cijena imajući u vidu strukturu osobne potrošnje, s jedne strane, i, s druge strane, nivo dohotka per capita. U prvom slučaju valjalo bi identificirati razlike između naše potrošnje i potrošnje u, recimo EU, u inozemstvu. U drugom slučaju analizom odnosa nivoa dohotka per capita dobili bi učinak raznoraznih zaduživanja na domaću potrošnju. I jedno i drugo, koliko mi je poznato, nije predmet analiza. Ovo drugim riječima znači da nije otpočeo istinski „napad na inflaciju“

Očito je prisutni rast cijena teško „uklopiti“ u službenu stopu inflacije.

Deficit robne razmjene ne postustaje. Deficit robne razmjene uz aprecijaciju kune očito je u funkciji stabilizacije cijene danas, a račun ćemo platiti sutra. Sutra će račune plaćati mlada generacija čije je školovanje sve skuplje i koji sve teže nalaze posao po cijeni koja omogućuje golu egzistenciju. Očito je Hrvatska došla u zonu kada izdržavani definiraju socijalnu politiku. Pri tome valja imati u vidu da izdržavana generacije ne ostvaruje dovoljne prihode kako bi bez prodaje imovine ili zaduživanja preživjela. Inflacija, kako što je znano, nagrizu/oporezuje mirovine i za očekivati je da će se socijalni problemi multiplicirati.

Rast cijena posebno pogađa našu „perjanicu“ turizam i kako nas informiraju javna sredstva priopćavanja cijene su nedopustivo visoke a hoteli i restorani nisu popunjeni. Očekivanja velike žetve eura mogla bi biti izostati.

Ipak, gledajući reklame sve je bajkovito. Proizvođači nude nove proizvode po „najnižim cijenama“ a poslovne banke kredite za ljetni odmor. Statistika kaže da kreditne obveze/anuiteti hrvatskih građana su nekoliko puta veći od štednje i nije čudno da je sveukupni suficit stanovništva kod poslovnih banaka iz dana u dan sve manji. Ipak, građani, s obzirom na iskustvo s inflacijom, svoju štednju „prebacuju“ u devizne pozicije kako bi se osigurali od tečajnog rizika. Možda njihovo ponašanje „uvjeri“ Vladu da stvari valja mjenjati.

Značajna stabilizacija cijena i troška servisiranja inozemnog duga moguća je od početka 2009. godine kada će nedržavljeni Hrvatske moći kupovati nekretnine iako smo prije nekoliko godina tvrdili da ćemo tražiti, u pristupnim pregovorima, višegodišnje odlaganje takve mogućnosti.